

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Świekatowo

Raport z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy Świekatowo na potrzeby LPR dla Gminy Świekatowo

wrzesień – październik 2016

Wstęp

W trakcie sporządzania programu rewitalizacji dla gminy Świekatowo wykonano badanie ankietowe wśród mieszkańców. Celem badania było uzyskanie ocen i opinii mieszkańców na temat funkcjonowania usług w gminie ale także poznanie oczekiwań mieszkańców w zakresie dalszego rozwoju usług.

Formularze ankietowy został poprzedzony prośbą Wójta Gminy o udział w badaniu, ale także zawierał informację o sporządzaniu przez gminę programu rewitalizacji. Dzięki temu nawet mieszkańcy, którzy nie zdecydowali się udzielić odpowiedzi, zostali poinformowani o prowadzonych pracach – a więc badanie ankietowe miało także walor popularyzujący zagadnienie rewitalizacji”.

Zebrano 118 ankiet wypełnionych przez mieszkańców wszystkich miejscowości, ale rozkład zebranych ankiet w stosunku do liczby mieszkańców nie jest proporcjonalny, a więc nie uzyskano reprezentatywności terytorialnej (warto jednak zauważyć, że nie limitowano liczby ankiet w miejscowościach – a więc to od „mobilizacji” lokalnych środowisk zależała liczba ankiet uzyskanych z danej miejscowości; w ten sposób społeczności bardziej aktywne miały większy wpływ na ogólny obraz gminy uzyskany w ankietach). Bardzo często w tego typu sondażach odpowiedzi udzielane są „w imieniu całej rodziny” (część pytań dotyczyła wprost oceny sytuacji rodziny) – a to znaczy, że wypełniający ankietę podaje odpowiedzi trafne nie tylko z jego punktu widzenia, ale także szerzej – z punktu widzenia całej rodziny. Dzięki temu ankietę jest bardziej reprezentatywna (liczba osób, których głos został w ankiecie wyrażony), niż wynikałoby to tylko z liczby zebranych formularzy. Uwzględniając powyższe i odnosząc do ogólnej liczby mieszkańców gminy, można więc szacować, że uzyskano opinię nawet 7-10% ogółu ludności. W miejscowościach Stążki, Szewno, Tuszyny, skąd pochodziła (oprócz wsi gminnej) największa liczba ankiet, na pewno reprezentatywność była znacznie wyższa i można szacować, że ankiety reprezentują co najmniej kilkanaście, a być może nawet ponad 20% procent mieszkańców. Jest to tym bardziej ważne, bo ostatecznie w wyniku przeprowadzonych analiz, te właśnie sołectwa zostały wskazane do rewitalizacji.

Ze względu na stosunkowo małą liczbę zebranych ankiet i nierównowagę głosów poszczególnych miejscowości, badanie nie może być traktowane jako miarodajne, niemniej jednak stanowi ciekawą sondaż. Jego użyteczność należy docenić zwłaszcza w tych aspektach gdy znaczna (a tym bardziej dominująca) część ankietowanych wypowiada się w ten sam sposób – w takiej sytuacji nawet obiektywnie mała liczba głosów może świadczyć o istnieniu jakiegoś problemu, potrzeby, zjawiska, powszechnie przez wszystkich interpretowanego w ten sam sposób.

Poniżej przedstawiono kompletną informację o uzyskanych wynikach. Pozwalają one na poznanie różnic w ocenach mieszkańców poszczególnych miejscowości, choć należy pamiętać, że oceny wyrażane w zaledwie pojedynczych ankietach, nie mogą być traktowane jako miarodajny głos całej miejscowości. W części ankiet nie uzyskano odpowiedzi na wszystkie pytania, stąd ogólna suma może być mniejsza od 118.

Liczba ankiet według miejscowości zamieszkania i płci osoby wypełniającej ankietę

Zebrano ankiety pochodzące z wszystkich miejscowości, choć ich liczba była zróżnicowana i zawierała się w przedziale do 3 do 37. W pięciu miejscowościach liczba ankiet była mniejsza od 10, ale w aż 3 wynosiła 20 i więcej. Z porównania liczby ankiet z liczbą mieszkańców poszczególnych miejscowości wynika, że w największym stopniu badanie jest reprezentatywne dla Lipienicy i Świekatowa (w obydwu miejscowościach liczba ankiet zbyt mała w stosunku do liczby mieszkańców); Tuszyny i Małe Łąkie notują wyższy udział ankiet, niż ludności – ale różnice nie są znaczące. W pozostałych miejscowościach notuje się już bardzo duże rozpiętości. Zdecydowanie nadreprezentowane są Szewno i Stążki, a

zdecydowanie mniejszą od wymaganej dla zachowania reprezentatywności liczbę ankiet wypełnili mieszkańcy wsi: Jania Góra, Lubania-Lipiny i Zalesie Królewskie.

Zdecydowana większość osób wypełniających ankietę, to kobiety (4,5-krotnie liczniejsze od mężczyzn). W kilku przypadkach nie podano płci osoby wypełniającej ankietę.

Tabela. Ocena reprezentatywności terytorialnej zebranych ankiet

Miejscowość	liczba ankiet	udział miejscowości w liczbie ankiet (% ogółu)	udział miejscowości w liczbie mieszkańców (% ogółu)
Jania Góra	6	5,1	11,9
Lipienica	3	2,5	2,7
Lubania-Lipiny	4	3,4	6,8
Małe Łąkie	8	6,8	5,0
Stążki	20	16,9	9,2
Szewno	22	18,6	6,7
Świekatowo	37	31,4	38,4
Tuszyny	13	11,0	7,7
Zalesie Królewskie	5	4,2	11,6

Tabela. Liczba zebranych ankiet wg płci osoby wypełniającej

Miejscowość	Liczba ankiet	Nie podano	Kobieta	Mężczyzna
Jania Góra	6		4	2
Lipienica	3		3	
Lubania-Lipiny	4		3	1
Małe Łąkie	8		7	1
Stążki	20	2	14	4
Szewno	22		19	3
Świekatowo	37	3	28	6
Tuszyny	13	1	9	3
Zalesie Królewskie	5		4	1
RAZEM	118	6	91	21

Ocena problemów społecznych

W pierwszym pytaniu poproszono o ocenę natężenia wskazanych 14 problemów społecznych, przy czym poproszono o dokonanie oceny sytuacji w swojej miejscowości oraz ogólnie w całej gminie. Poniżej w tabeli wskazano, jak poszczególne problemy są postrzegane przez mieszkańców we własnych miejscowościach, a w dalszej części – w jaki sposób mieszkańcy oceniają sytuację w gminie.

Oceny sytuacji poszczególnych miejscowości, dokonane przez mieszkańców tych miejscowości – są dosyć zróżnicowane. Oczywiście należy pamiętać o małej liczbie ankiet, które nie mogą być uznane za reprezentatywne dla poszczególnych miejscowości. Niemniej jednak, na przykład problem biedy wśród mieszkańców Szewna jest dostrzegany jako bardzo ważny (1/3 uważa, że jest powszechny, a niema tyle samo, że występuje na dużą skalę), podczas gdy wśród mieszkańców Świekatowa łącznie tylko 1/3 postrzega to zagadnienie jako problem i to jeszcze nie jako zjawisko powszechne. W przypadku zagadnienia braku pracy – połowa mieszkańców Szewna uważa, że to zjawisko powszechne – w Świekatowie takie zdanie ma tylko co szósty ankietowany. Co ciekawe to właśnie w Szewnie największa jest liczba wskazań, że powszechnym problemem jest niechęć do poszukiwania pracy i podejmowania aktywności społecznej, a połowa ankietowanych uważa, że powszechnym zjawiskiem jest brak aspiracji wśród mieszkańców. Problemami wskazywanymi w większości miejscowości jako powszechnie występujące jest brak mieszkań dla młodych ludzi oraz ucieczka z gminy młodych ludzi. Są to więc zgodnie najważniejsze problemy rozwoju gminy. W Szewnie wszyscy ankietowani wskazują na problem

alkoholizmu – jest to jedyna miejscowość z istotnym znaczeniem tego zagadnienia. Z kolei ankietowani ze Świekatowa dostrzegają duży problem narkomanii (poza Tuszynami – pozostałe miejscowości niemal w ogóle nie dostrzegają tu problemu). Kilka zagadnień w zgodnej opinii wszystkich ankietowanych nie stanowi problemu, lub ma wyjątkowo małe znaczenie – są to: przemoc w rodzinie, chuligaństwo wśród młodzieży, przestępczość dorosłych. Niektóre zagadnienia są oceniane bardzo różnie w zależności od miejscowości. Są to: brak bezpieczeństwa na drogach dla pieszych i rowerzystów oraz brak zainteresowania problemami ludzi starszych – w niektórych miejscowościach duża liczba głosów wskazuje, że warto bliżej poznać przyczyny takich ocen.

Tabela. Ocena natężenia problemów społecznych w miejscowości osoby ankietowanej

Bieda						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6	1	2	2		1
Lipienica	3		1	1		1
Lubania-Lipiny	4		1	3		
Małe Łąkie	8		5	2		1
Stążki	20		9	5	1	5
Szewno	22	4	3	6	7	2
Świekatowo	37	4	19	8	2	4
Tuszyny	13		5	4		4
Zalesie Królewskie	5			3	1	1
Brak pracy						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6	1	3	1		1
Lipienica	3		2			1
Lubania-Lipiny	4			2		2
Małe Łąkie	8		7		1	
Stążki	20	1	4	8	4	3
Szewno	22	3	2	6	11	
Świekatowo	37	2	14	10	6	5
Tuszyny	13		6	2	3	2
Zalesie Królewskie	5			4		1
Niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		3	1		2
Lipienica	3		1		1	1
Lubania-Lipiny	4			1	1	2
Małe Łąkie	8		5	3		
Stążki	20		4	3	5	8
Szewno	22		3	10	8	1
Świekatowo	37	1	17	5	3	11
Tuszyny	13		5	2	2	4
Zalesie Królewskie	5			1		4
Niechęć do poszukiwania i podejmowania pracy i innej aktywności społecznej						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		1	2		3
Lipienica	3	1		1		1
Lubania-Lipiny	4	1		1		2
Małe Łąkie	8		4	1	3	
Stążki	20	5	3	1	1	10
Szewno	22		3	9	9	1
Świekatowo	37	2	13	6	8	8
Tuszyny	13	1	4	2		6
Zalesie Królewskie	5	2			1	2

Brak aspiracji wśród mieszkańców						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6	1	2			3
Lipienica	3			2		1
Lubania-Lipiny	4			1		3
Małe Łąkie	8		4	1	3	
Stążki	20	3	3	1	2	11
Szewno	22	1	1	8	10	2
Świekatowo	37	3	10	8	6	10
Tuszyny	13	1	5	3	1	3
Zalesie Królewskie	5			1	1	3
Brak mieszkań dla młodych						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		1	2	1	2
Lipienica	3		1		1	1
Lubania-Lipiny	4				4	
Małe Łąkie	8		1	2	5	
Stążki	20	1	6	3	4	6
Szewno	22	1		3	17	1
Świekatowo	37	2	3	11	10	11
Tuszyny	13	2	3	2	5	1
Zalesie Królewskie	5			3	1	1
Ludzie młodzi wyprowadzają się						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6	1	2		1	2
Lipienica	3			2		1
Lubania-Lipiny	4		2		2	
Małe Łąkie	8		4		2	2
Stążki	20	4	5	3	3	5
Szewno	22	2	1	4	14	1
Świekatowo	37	2	8	10	11	6
Tuszyny	13		3	3	5	2
Zalesie Królewskie	5			2	1	2
Przestępczość wśród dorosłych						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		2	2		2
Lipienica	3	1	1			1
Lubania-Lipiny	4		2			2
Małe Łąkie	8	2	6			
Stążki	20	7	8	1		4
Szewno	22	9	8	1	3	1
Świekatowo	37	9	17	2	2	7
Tuszyny	13	2	8			3
Zalesie Królewskie	5	1	2			2
Chuligaństwo wśród młodzieży						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		5			1
Lipienica	3	1	1			1
Lubania-Lipiny	4		2			2
Małe Łąkie	8	3	5			
Stążki	20	4	6	3	1	6
Szewno	22	7	7	4	3	1
Świekatowo	37	5	25	1	1	5
Tuszyny	13	3	8			2
Zalesie Królewskie	5	1	2			2

Przemoc w rodzinie						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6	1	2			3
Lipienica	3		2			1
Lubania-Lipiny	4	1	1			2
Małe Łąkie	8	3	4			1
Stążki	20	6	3			11
Szewno	22	3	15	2		2
Świekatowo	37	8	11	3	1	14
Tuszyny	13	1	5			7
Zalesie Królewskie	5		2			3
Brak zainteresowania problemami ludzi starszych						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6			3		3
Lipienica	3	1	1			1
Lubania-Lipiny	4	1	1			2
Małe Łąkie	8		6		2	
Stążki	20		8	1	6	5
Szewno	22	2	6	8	6	
Świekatowo	37	7	11	6	3	10
Tuszyny	13	2	8	1	1	1
Zalesie Królewskie	5		1		2	2
Alkoholizm						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		2	2	1	1
Lipienica	3		2			1
Lubania-Lipiny	4		1	1		2
Małe Łąkie	8		4	4		
Stążki	20	1	7	2	1	9
Szewno	22			4	18	
Świekatowo	37	2	18	10	3	4
Tuszyny	13	2	7	3	1	
Zalesie Królewskie	5			1	2	2
Narkomania i inne środki psychoaktywne						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6	1	2			3
Lipienica	3	1	1			1
Lubania-Lipiny	4		1			3
Małe Łąkie	8	3	1			4
Stążki	20	10				10
Szewno	22	13	5			4
Świekatowo	37	1	19	7	3	7
Tuszyny	13	3	4	3		3
Zalesie Królewskie	5	2				3
Brak bezpieczeństwa na drogach dla pieszych i rowerzystów						
Miejscowość	liczba odpowiedzi	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
Jania Góra	6		5			1
Lipienica	3		1	1		1
Lubania-Lipiny	4	1	3			
Małe Łąkie	8		5	1	1	1
Stążki	20	5	7	3	1	4
Szewno	22	3	4	5	8	2
Świekatowo	37	11	18	3	2	3
Tuszyny	13			7	5	1
Zalesie Królewskie	5		2	1	1	1

W ocenie sytuacji całej gminy uwagę zwracają następujące opinie mieszkańców:

- Niezwykle duża jest liczba osób nie mających zdania na temat sytuacji panującej w gminie – najczęściej ponad 40% a często – ponad 50% ankietowanych nie jest w stanie ocenić danego zagadnienia w gminie. Choć w niektórych przypadkach na pewno oznacza to, że ankietowani nigdy się z danym problemem nie zetknęli, to najczęściej niestety oznacza to bardzo małą znajomość miejscowości innych, niż miejscowość zamieszkania ankietowanego albo też całkowity brak zainteresowania sprawami gminy. Może to świadczyć o małym zintegrowaniu społeczności gminy, która przecież powierzchniowo nie jest duża, a więc jej wielkość powinna sprzyjać dobrej znajomości problematyki gminy.
- Za najważniejszy problem uznano brak mieszkań dla młodych ludzi, a drugim najważniejszym problemem jest wyprowadzanie się ludzi młodych.
- Kolejnym najważniejszym problemem jest alkoholizm, a dopiero potem dostrzega się problemy rynku pracy – Brak pracy, Niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców, Niechęć do poszukiwania i podejmowania pracy i innej aktywności społecznej. Jednak w tych zagadnieniach wielu ankietowanych wskazuje, że nie są to zjawiska powszechne, a jedynie często spotykane.
- Prawie 24% ankietowanych za istotny problem uważa biedę, ale jednocześnie udział osób uważających że nie jest to problem, lub że występuje na niewielką skalę – jest wyższy.
- Pozostałe zagadnienia nie są już postrzegane przez dużą część ludności jako występujące powszechnie w gminie, czy chociażby jako problemy występujące na dużą skalę.
- Duża liczba zagadnień została określona jako występujące, ale na małą skalę. Są to: Przystępczość wśród dorosłych, Chuligaństwo wśród młodzieży, Przemoc w rodzinie, Bieda, Narkomania i inne środki psychoaktywne, Brak bezpieczeństwa na drogach dla pieszych i rowerzystów, Brak zainteresowania problemami ludzi starszych.
- Bardzo mała jest liczba wskazań, że dane zagadnienie nie stanowi w ogóle problemu. W największym stopniu dotyczy to bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów na drogach oraz przystępczości wśród dorosłych i przemocy w rodzinie.

Tabela. Ocena natężenia problemów społecznych w gminie Świekatowo

Problem	nie występuje	występuje na niewielką skalę	występuje na dosyć dużą skalę	występuje powszechnie	nie mam zdania
% udzielonych odpowiedzi					
Bieda	4,2	28,0	16,1	7,6	44,1
Brak pracy	2,5	15,3	28,0	14,4	39,8
Niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców	0,0	21,2	11,0	15,3	52,5
Niechęć do poszukiwania i podejmowania pracy i innej aktywności społecznej	1,7	18,6	18,6	9,3	51,7
Brak aspiracji wśród mieszkańców	0,8	20,3	14,4	9,3	55,1
Brak mieszkań dla młodych	5,1	7,6	18,6	26,3	42,4
Ludzie młodzi wyprowadzają się	2,5	11,0	22,9	20,3	43,2
Przystępczość wśród dorosłych	9,3	37,3	4,2	2,5	46,6
Chuligaństwo wśród młodzieży	5,1	41,5	7,6	4,2	41,5
Przemoc w rodzinie	9,3	28,0	3,4	1,7	57,6
Brak zainteresowania problemami ludzi starszych	7,6	22,9	9,3	11,0	49,2
Alkoholizm	0,8	20,3	20,3	16,9	41,5
Narkomania i inne środki psychoaktywne	7,6	27,1	10,2	1,7	53,4
Brak bezpieczeństwa na drogach dla pieszych i rowerzystów	14,4	28,8	16,1	9,3	31,4

Ocena sytuacji materialnej ludności miejscowości

W kolejnym pytaniu poproszono o ocenę sytuacji materialnej ludności miejscowości zamieszkania na tle gminy. Tylko mieszkańcy Świąkatowa zaliczali swoją miejscowość do najzamożniejszych w gminie, a jednocześnie dostrzegali, że w większości wsi w gminie mieszkańcy są mniej zamożni. Mieszkańcy pozostałych miejscowości najczęściej wskazywali, że w większości wsi w gminie mieszkańcy są bardziej zamożni niż w naszej a nawet, że ich wieś należy do najbiedniejszych w gminie. Trzeba jednak odnotować, że w 1/3 ankiet badani nie byli w stanie udzielić odpowiedzi, a w co szóstej wskazywano, że nie ma różnic między miejscowościami.

Tabela. Ocena sytuacji materialnej ludności miejscowości osoby ankietowanej na tle pozostałej części gminy

Miejscowość	Jania Góra	Lipienica	Lubania-Lipiny	Małe Łąkie	Stążki	Szewno	Świąkatowo	Tuszyny	Zalesie Królewskie
liczba ankiet	6	3	4	8	20	22	37	13	5
Nasza wieś należy do najzamożniejszych w gminie							12		
W większości wsi w gminie mieszkańcy są mniej zamożni niż w naszej							10		1
W większości wsi w gminie mieszkańcy są bardziej zamożni niż w naszej	1	1			6	3		4	
Nasza wieś należy do najbiedniejszych w gminie	2			1	3	12		1	
Nie ma różnic pomiędzy miejscowościami	1	1	1	2	1	3	9	3	
Nie potrafię ocenić	2	1	3	5	10	4	6	5	4

Zapotrzebowanie na usługi

W kolejnym pytaniu ankietowani proszeni byli o wskazanie, jakie rodzaju usług w największym stopniu brakuje w miejscowości zamieszkania lub w jej pobliżu (możliwe było wskazanie tylko 3 z 16 możliwych opcji – co wymuszało wskazanie usług rzeczywiście najważniejszych dla ankietowanego). Uzyskano następujące odpowiedzi (liczba ankiet – na 118 ogółem - w których dokonano wskazania danego zagadnienia):

- Siłownia zewnętrzna - 54
- Zajęcia kulturalne w świetlicy - 42
- Zajęcia szkoleniowe w świetlicy - 33
- Opieka lekarska - 31
- Sklep spożywczy - 19
- Drobne naprawy sprzętu domowego -15
- Miejsce opieki i organizacji zajęć dla seniorów - 15
- Plac zabaw dla dzieci - 15
- Sklep wielobranżowy („przemysłowy”) - 14
- Żłobek - 14
- Usługi dot. pomocy w powstawaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby fizyczne i organizacje pozarządowe - 14
- Targowisko - 12
- Boisko - 12

- Specjalistyczne usługi dla rolnictwa - 7
- Szkoła (podstawowa lub gimnazjum) - 6
- Przedszkole - 2

W rozkładzie odpowiedzi wg miejscowości widoczne są charakterystyczne cechy:

- Prawie wszystkie głosy o braku sklepu spożywczego i połowa głosów o braku sklepu wielobranżowego pochodzi ze Stążek
- Aż 1/3 wskazań na: Zajęcia kulturalne w świetlicy oraz Zajęcia szkoleniowe w świetlicy pochodzi z Szewna
- Zajęcia kulturalne w świetlicy, Siłownia zewnętrzna, Plac zabaw dla dzieci oraz Opieka lekarska są wskazywane przez niemal wszystkie miejscowości

Tabela. Liczba wskazań w pytaniu o najbardziej brakujące usługi w miejscowości osoby ankietowanej

Rodzaj usług	Jania Góra	Lipienica	Lubania-Lipiny	Małe Łąkie	Stążki	Szewno	Świąkatowo	Tuszyny	Zalesie Królewskie	razem
liczba ankiet	6	3	4	8	20	22	37	13	5	118
Sklep spożywczy		1			17				1	19
Sklep wielobranżowy („przemysłowy”)					7	1	1	2	3	14
Targowisko				3	1		5	3		12
Drobne naprawy sprzętu domowego	1			1	5		6	2		15
Specjalistyczne usługi dla rolnictwa	1						5	1		7
Szkoła (podstawowa lub gimnazjum)						3		3		6
Przedszkole						1	1			2
Żłobek	1			3		3	7			14
Opieka lekarska	1		1	3	4	6	14	2		31
Boisko		1	1		5	4	1			12
Zajęcia kulturalne w świetlicy	4	1		5	2	14	12	3	1	42
Zajęcia szkoleniowe w świetlicy	2	1			4	11	8	5	2	33
Usługi dot. pomocy w powstawaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby fizyczne i organizacje pozarządowe	1			2	1		7	3		14
Siłownia zewnętrzna	3	2	4		7	16	13	6	3	54
Miejsce opieki i organizacji zajęć dla seniorów	2			1	2	3	5	2		15
Plac zabaw dla dzieci	1	1		2	1	3	4	1	2	15

Ocena jakości oferty świetlicy wiejskiej w miejscowości ankietowanego

W kolejnym pytaniu proszono o informację na ile świetlica wiejska znajdująca się w miejscowości ankietowanego obecnie zapewnia możliwość atrakcyjnego, pożytecznego i bezpiecznego spędzenia wolnego czasu przez dzieci, młodzież, dorosłych i ludzi starszych.

W każdym z pytań dosyć duża grupa ankietowanych nie miała zdania, a około 10-12% deklaroowało, że nie ma to znaczenia, bo i tak nie korzystają, ale pozostali najczęściej oceniali te zagadnienia krytycznie. Między 20 a 25% ankietowanych wystawia ocenę bardzo złą, a od 26 do 40% wskazuje, że oferta jest, ale jest zbyt mała. Tylko kilkanaście procent uważa, że oferta jest wystarczająca.

Oznacza to, że problem dostępu do infrastruktury i usług atrakcyjnej oraz oferty tych usług powinien być przedmiotem bliższych analiz.

Tabela. Ocena jakości dostępności i jakości oferty świetlicy wiejskiej w miejscowości ankietowanego

a) dla grupy - dzieci

Miejscowość	liczba udzielonych odpowiedzi	jest bardzo źle	oferta jest, ale zbyt mała	oferta jest wystarczająca	nie ma to znaczenia dla mojej rodziny, bo i tak nie korzystamy	oferta jest nieciekawa	nie mam zdania
Jania Góra	6	3		2	1		
Lipienica	2	1		1			
Lubania-Lipiny	4	1	3				
Małe Łąkie	8	2	3	1	1		1
Stążki	13	1	5	3	3		1
Szewno	22	4	15	2	1		
Świekatowo	36	6	8	6	6	3	7
Tuszyny	13	3	7	1		1	1
Zalesie Królewskie	3		1		1		1
RAZEM	107	21	42	16	13	4	11
RAZEM %	100,0	19,6	39,3	15,0	12,1	3,7	10,3

b) dla grupy - młodzież

Miejscowość	liczba udzielonych odpowiedzi	jest bardzo źle	oferta jest, ale zbyt mała	oferta jest wystarczająca	nie ma to znaczenia dla mojej rodziny, bo i tak nie korzystamy	oferta jest nieciekawa	nie mam zdania
Jania Góra	6	4		1	1		
Lipienica	2	1		1			
Lubania-Lipiny	4	2	2				
Małe Łąkie	8	3	2	1	1		1
Stążki	11	4	3		3		1
Szewno	22	3	16	3			
Świekatowo	35	5	12	4	6	3	5
Tuszyny	12	4	3	2	1	1	1
Zalesie Królewskie	3		1			1	1
RAZEM	103	26	39	12	12	5	9
RAZEM %	100,0	25,2	37,9	11,7	11,7	4,9	8,7

c) dla grupy - dorośli

Miejscowość	liczba udzielonych odpowiedzi	jest bardzo źle	oferta jest, ale zbyt mała	oferta jest wystarczająca	nie ma to znaczenia dla mojej rodziny, bo i tak nie korzystamy	oferta jest nieciekawa	nie mam zdania
Jania Góra	6	3		2	1		
Lipienica	2	1		1			
Lubania-Lipiny	4		2		2		
Małe Łąkie	8	3	2	1	1		1
Stążki	11	2	2	1	2	2	2
Szewno	22	3	16	1	2		
Świekatowo	34	7	7	5	4	3	8
Tuszyny	12	4	1	5		1	1
Zalesie Królewskie	3				1	1	1
RAZEM	102	23	30	16	13	7	13
RAZEM %	100,0	22,5	29,4	15,7	12,7	6,9	12,7

d) dla grupy – ludność starsza

Miejscowość	liczba udzielonych odpowiedzi	jest bardzo źle	oferta jest, ale zbyt mała	oferta jest wystarczająca	nie ma to znaczenia dla mojej rodziny, bo i tak nie korzystamy	oferta jest nieciekawa	nie mam zdania
Jania Góra	6	4			2		
Lipienica	2	1		1			
Lubania-Lipiny	4			2		2	
Małe Łąkie	8	3	2	1			2
Stążki	13	2	1	3	1	1	5
Szewno	22	3	15	1	2	1	
Świekatowo	34	6	7	8	5	1	7
Tuszyny	12	6	2	2			2
Zalesie Królewskie	3				1		2
RAZEM	104	25	27	18	11	5	18
RAZEM %	100,0	24,0	26,0	17,3	10,6	4,8	17,3

Skłonność mieszkańców do podejmowania aktywności

Kolejne pytanie miało na celu określenie jakiego rodzaju nowe bezpłatne zajęcia organizowane w miejscowości zamieszkania ankietowanych lub w sąsiedniej miejscowości (a więc łatwo dostępne – i w sensie odległości i w sensie kosztów), byłyby dla rodziny ankietowanego atrakcyjne. Pytanie miało na celu identyfikację woli uczestnictwa w zajęciach, które byłyby wyjątkowo łatwo dostępne. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Tabela. Liczba wskazań na pytanie jakiego rodzaju nowe bezpłatne zajęcia organizowane w miejscowości ankietowanego lub w sąsiedniej miejscowości, byłyby dla rodziny ankietowanego atrakcyjne?

Zajęcia kulturalne dla dorosłych							
miejscowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	2	1	1	1	3	2
Lipienica	1		1			1	0
Lubania-Lipiny	4	1		1	2	1	3
Małe Łąkie	6	1	1	2	2	2	4
Stążki	15	5	8	2		13	2
Szewno	21	5	11	4	1	16	5
Świekatowo	25	5	8	7	5	13	12
Tuszyny	7	2	4	1		6	1
Zalesie Królewskie	4	3	1			4	0
RAZEM	88	24	35	18	11	59	29
% RAZEM	100,0	27,3	39,8	20,5	12,5	67,0	33,0

Zajęcia kulturalne dla dzieci/młodzieży							
miejscowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	3	2			5	0
Lipienica	2	2				2	0
Lubania-Lipiny	4		4			4	0
Małe Łąkie	6	1	4	1		5	1
Stążki	13	6	3	2	2	9	4
Szewno	21	6	13		2	19	2

Świąkatowo	25	11	9	1	4	20	5
Tuszyny	11	4	7			11	0
Zalesie Królewskie	4	4				4	0
RAZEM	91	37	42	4	8	79	12
% RAZEM	100,0	40,7	46,2	4,4	8,8	86,8	13,2

Zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży szkolnej							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	4	1			5	0
Lipienica	2	1	1			2	0
Lubania-Lipiny	4	1	3			4	0
Małe Łąkie	5	1	2	1	1	3	2
Stążki	13	3	3	3	4	6	7
Szewno	21	6	12	1	2	18	3
Świąkatowo	24	5	10	4	5	15	9
Tuszyny	11	5	4	2		9	2
Zalesie Królewskie	3	3				3	0
RAZEM	88	29	36	11	12	65	23
% RAZEM	100,0	33,0	40,9	12,5	13,6	73,9	26,1

Popołudniowe zajęcia dla dzieci przedszkolnych							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	2	1	1	1	3	2
Lipienica	1				1	0	1
Lubania-Lipiny	4		1		3	1	3
Małe Łąkie	6	2	1		3	3	3
Stążki	13	1	4	2	6	5	8
Szewno	21	5	12	1	3	17	4
Świąkatowo	21	2	3	4	12	5	16
Tuszyny	10	3	2	2	3	5	5
Zalesie Królewskie	3	2			1	2	1
RAZEM	84	17	24	10	33	41	43
% RAZEM	100,0	20,2	28,6	11,9	39,3	48,8	51,2

Zorganizowane zajęcia sportowe dla dorosłych							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	6	1	3	2		4	2
Lipienica	3	2	1			3	0
Lubania-Lipiny	5		2	1	2	2	3
Małe Łąkie	7		3	1	3	3	4
Stążki	15	2	6	1	6	8	7
Szewno	21	7	12	1	1	19	2
Świąkatowo	25	2	5	6	12	7	18
Tuszyny	9	2	3	2	2	5	4
Zalesie Królewskie	2		2			2	0
RAZEM	93	16	37	14	26	53	40
% RAZEM	100,0	17,2	39,8	15,1	28,0	57,0	43,0

Nauka języków obcych							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	1	1	1	2	2	3
Lipienica	1		1			1	0
Lubania-Lipiny	4	1	3			4	0
Małe Łąkie	7	4	2		1	6	1
Stążki	12	7	4	1		11	1
Szewno	21	9	11		1	20	1
Świąkatowo	31	12	16	1	2	28	3
Tuszyny	11	4	5	1	1	9	2
Zalesie Królewskie	3	2	1			3	0
RAZEM	95	40	44	4	7	84	11
% RAZEM	100,0	42,1	46,3	4,2	7,4	88,4	11,6

Zajęcia prozdrowotne							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	6	3	1	2		4	2
Lipienica	1			1		0	1
Lubania-Lipiny	4	2	2			4	0
Małe Łąkie	6			2	4	0	6
Stążki	12	3	4	3	2	7	5
Szewno	21	8	11	1	1	19	2
Świąkatowo	24	6	10	3	5	16	8
Tuszyny	7	1	4	1	1	5	2
Zalesie Królewskie	3		2	1		2	1
RAZEM	84	23	34	14	13	57	27
% RAZEM	100,0	27,4	40,5	16,7	15,5	67,9	32,1

Spotkania dla seniorów							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	3	2			5	0
Lipienica	1		1			1	0
Lubania-Lipiny	4		1		3	1	3
Małe Łąkie	6		1		5	1	5
Stążki	14	3	8	1	2	11	3
Szewno	22	10	8	1	3	18	4
Świąkatowo	24	6	4	5	9	10	14
Tuszyny	6		3	1	2	3	3
Zalesie Królewskie	3		2		1	2	1
RAZEM	85	22	30	8	25	52	33
% RAZEM	100,0	25,9	35,3	9,4	29,4	61,2	38,8

Dyskusyjny klub filmowy							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	1	2	1	1	3	2
Lipienica	1		1			1	0
Lubania-Lipiny	4		1		3	1	3
Małe Łąkie	6		1	2	3	1	5
Stążki	10	2	2	1	5	4	6
Szewno	21	4	12	2	3	16	5
Świąkatowo	23	3	7	7	6	10	13
Tuszyny	7	1	1	1	4	2	5
Zalesie Królewskie	4	3			1	3	1
RAZEM	81	14	27	14	26	41	40
% RAZEM	100,0	17,3	33,3	17,3	32,1	50,6	49,4

Zajęcia muzyczne (chór, gra na instrumentach, lekcje śpiewu)							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	6	3	1	1	1	4	2
Lipienica	1	1				1	0
Lubania-Lipiny	4		1	1	2	1	3
Małe Łąkie	7		4	1	2	4	3
Stążki	11	1	4	1	5	5	6
Szewno	21	6	11	2	2	17	4
Świąkatowo	28	10	11	4	3	21	7
Tuszyny	7	2	3	1	1	5	2
Zalesie Królewskie	3	2			1	2	1
RAZEM	88	25	35	11	17	60	28
% RAZEM	100,0	28,4	39,8	12,5	19,3	68,2	31,8

Nauka korzystania z komputera i internetu							
miejsowość	łącznie liczba odpowiedzi	na pewno ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie ktoś z rodziny by uczestniczył	prawdopodobnie nikt z rodziny by nie uczestniczył	na pewno nikt z rodziny by nie uczestniczył	łącznie pozytywne	łącznie negatywne
Jania Góra	5	1	3	1		4	1
Lipienica	1		1			1	0
Lubania-Lipiny	4	1	3			4	0
Małe Łąkie	6		2	3	1	2	4
Stążki	13	5	4	2	2	9	4
Szewno	21	10	6	3	2	16	5
Świąkatowo	23	7	9	1	6	16	7
Tuszyny	7	2	5			7	0
Zalesie Królewskie	3		3			3	0
RAZEM	83	26	36	10	11	62	21
% RAZEM	100,0	31,3	43,4	12,0	13,3	74,7	25,3

Z analizy odpowiedzi wynika, że poza Popołudniowymi zajęciami dla dzieci przedszkolnych (jako jedyne uzyskały większą liczbę głosów negatywnych niż pozytywnych) oraz Dyskusyjnym klubem filmowym,

wszystkie proponowane aktywności spotkały się z pozytywnym odzewem, a w przypadku niektórych deklaracje, że ktoś z rodziny na pewno lub prawdopodobnie by uczestniczył, przekraczały ¼ ogółu uzyskanych odpowiedzi.

Zdecydowanie najbardziej pożądane są następujące zajęcia:

- Nauka języków obcych
- Zajęcia kulturalne dla dzieci/młodzieży
- Zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży
- Nauka korzystania z komputera i internetu

Jednocześnie za bardzo mało atrakcyjne uznano:

- Popołudniowe zajęcia dla dzieci przedszkolnych
- Dyskusyjny klub filmowy

Wyraźnie mniejsze poparcie, niż inne zajęcia, zyskały też zorganizowane zajęcia sportowe dla dorosłych.

Powyższe wskazania mieszkańców powinny być brane pod uwagę przy planowaniu aktywności społecznej w instytucjach gminnych. Na pewno powinno się pogłębić stan wiedzy na temat oczekiwań mieszkańców – nawet przy tak małej liczbie odpowiedzi, uzyskanie kilkudziesięcioprocentowego poparcia dla określonej idei nie powinno być zbagatelizowane.

Podsumowanie

Pomimo niezbyt dużej liczby zebranych ankiet i braku satysfakcjonującej reprezentatywności terytorialnej, wiedza z nich wynikająca jest bardzo cennym uzupełnieniem dla wykonanych w ramach przygotowywania programu rewitalizacji analiz społeczno-gospodarczych. Opinie mieszkańców często potwierdzają także ogólną wiedzę zespołu autorskiego programu rewitalizacji na temat sytuacji gminy – w takiej sytuacji są bardzo ważnym potwierdzeniem, że przesłanki, na których bazuje zespół autorski, są prawidłowe.

Podkreślić należy, że nie wszystkie oczekiwania mieszkańców mogą być uwzględniane w programie rewitalizacji – który cechuje się licznymi ograniczeniami formalnymi co do zakresu interwencji, ale także wiąże się z dostępnością określonych (limitowanych) środków finansowych. Należy jednak pamiętać, że kształtowanie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy jest działaniem złożonym, wieloaspektowym – i te działania, które nie będą mogły zostać zrealizowane w ramach rewitalizacji, a są zgodnie uznawane za niezbędne dla lokalnych społeczności – będą przedmiotem działań podejmowanych przez gminę w ramach innych programów lub będą realizowane sukcesywnie ze środków własnych.

Rolą wykonanego badania jest więc przede wszystkim zwrócenie uwagi na konkretne potrzeby mieszkańców gminy, które w miarę możliwości zostaną uwzględnione w dalszych pracach nad programem rewitalizacji, ale przede wszystkim będą stanowiły cenne wskazówki dla Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Urzędu – realizujących zadania własne w zakresie rozwoju społecznego.